

Terugkijken in de Toekomst

Christus Triumfatorkerk, 25 december 2023, Kerstmorgenviering

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

Vleugel: Christian Hutter

Dwarsfluit: Imme van den Akker

Kerstspel onder regie van Servaas van der Zijden

- We zingen voor de dienst:
 - 'Jezus zegt dat hij' (Geroepen om te zingen, 85)
 - 'Donker de nacht' (Hemelhoog 124 / Ev. Liedbundel 100)
 - Komt allen tezamen (Lied 477: 1, 2, 4)
- Welkom
De vier adventskaarsen en de kerstkaars worden aangestoken:
Mensen dromen mooie dromen
Van een wereld, licht en fijn.
Steek een kaars aan. Die vertelt je
Hoe de wereld ook kan zijn
Het wordt anders, Het wordt lichter.
Het wordt licht voor jou en mij
En voor iedereen op aarde
Het is Kerst. God is dichtbij.
- Aanvangslied: 'Nu zijt wellekome' (Lied 476: 1, 3 en 4)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de Zondag: Psalm 98: 1
- Kyriegebed
- Glorialied: 'Eer zij God in onze dagen' (Lied 487: 1 en 2)

WOORD

- Gebed voor de Kerstdag
- Kerstspel: 'Terugkijken in de toekomst'
 - inleiding
Het begint een traditie te worden. Een kerstspel op Kerstochtend in de Christus Triumfatorkerk. Ook dit jaar weer. En ook dit jaar heeft Servaas van der Zijden zich een slag in de rondte gewerkt om een mooi spel in te studeren met Janna, Amber, Twan Alex, Tessa, Koert, Luc, Stef, Kees, Torben, Sanne, Joris, Roos, Maartje, Benthe en Eva – niemand vergeten?
Het wordt een bijzonder Kerstspel. Want Amber en Janna, die zelf inmiddels al op de middelbare school zitten spelen of ze al een jaar of 30 oud zijn en ze komen elkaar na lange tijd tegen in de Theresiastraat. En ze halen herinneringen op. En welke herinneringen zouden dat nu zijn in deze kersttijd? Precies, herinneringen aan de kerstdiensten in onze kerk.
We kijken dus vooruit in de toekomst om terug te kijken naar het verleden.
Als dat maar goed gaat....
 - Kerstspel
 - Afsluitend lied: Kerstfeest is meer
- Kerstevangelie uit Lucas 2: 6-20 (Bijbel in Gewone Taal)
- Preek: Als Maria zou terugkijken in de toekomst...?
Het zou wat zijn hè dat Janna en Amber elkaar over pakweg 20 jaar zouden tegenkomen bij Mauce op de Theresiastraat, of een ander cafétje. En het zou nog mooier zijn als ze dan echt

herinneringen ophalen aan hun tijd in de kerk. Of nog beter, misschien is Janna dan als ouderling-kerkrentmeester wel volop bezig met de fusie tussen de Protestantse Kerk in Den Haag en de Katholieke kerk. En Amber leidt de pas opgerichte jongerentoneelvereniging van de CTK. Dat zou nog eens mooi zijn!

Geen idee hoe de kerk in Den Haag er over twintig jaar uit ziet.,,

Dat je mooie herinneringen heb aan de kerk – zou al prachtig zijn, omdat het je helpt in je geloof. Een goede basis in je geloofsopvoeding en een warme geloofsgemeenschap is belangrijker dan je denkt.

Daarom is het aardig om een kijkje in de toekomst te krijgen dankzij het kerstspel van dit jaar. Ik hoop dat ik over twintig jaar als gepensioneerde dominee door de Theresiastraat fiets en jullie daar zie zitten achter je glas witte wijn – als jullie het goed vinden dan stop ik dan ook even.

Terugkijken in de toekomst hebben Servaas en ik het kerstspel genoemd. Omdat dát is wat er gebeurt. Je doet of het twintig jaar later is om terug te kijken naar wat er de afgelopen jaren in onze kerk gebeurde.

Terugkijken in de toekomst, dat is ook wat er in het kerstevangelie gebeurt.

Oscar las net in een van de laatste zinnen uit Lucas 2: “Iedereen die het hoorde, was verbaasd over het verhaal van de herders. Maria probeerde te begrijpen wat het betekende. Ze bleef nadenken over wat de herders gezegd hadden.”

Zo krijgen we door de ogen van Maria ook een kijkje in de toekomst. Maria bleef namelijk een leven lang nadenken over wat de herders gezegd hadden: “Vandaag is jullie redder geboren: Christus, de Heer. Hij is geboren in Betlehem, de stad van David.”

In een wat oudere vertaling van het Kerstverhaal staat: “Maria bewaarde al deze woorden en overwoog ze in haar hart.” Daarin horen we hoe het Maria in de jaren erna vergaat en kijken we al even vooruit. We kijken met Maria mee, naar wat het betekent om moeder te zijn van dit kind.

En dat is nogal wat. Want wat zien we als we met haar meekijken? Wat gaat het betekenen wat de engel zei over Jezus: dat hij *Redder* zal zijn, en *Christus* en *Heer*. Dat klinkt heel mooi, maar Maria ontdekt al snel dat die titels die Jezus meekrijgt van Redder en Christus en Heer eigenlijk levensgevaarlijk zijn.

Redder en Heer – dat zijn titels waar de keizer zelf zich ook mee liet aan spreken.

En Christus, dat is hetzelfde woord als messias, gezalfde, dat is helemaal een levensgevaarlijke titel, want elke hoogwaardigheidsbekleder in Judea en Galilea hoort daarin de door God gezalfde koning van Jeruzalem, de opvolger van David. Elke machthebber in Jeruzalem schrikt van die titels. Ze kunnen maar een ding betekenen: revolutie! Dit kind zal mij van de troon stoten! En dan gaan alle alarmbellen af.

Hoe zou Maria terugkijken op het Kerstverhaal als ze dertig jaar later, na de kruisiging van Jezus met zijn leerlingen in Jeruzalem bij elkaar zit, zo vroeg ik me af tijdens het kerstspel van zojuist.

Ik denk verdrietig en blij en ook wel trots door elkaar.

Verdrietig omdat ze haar zoon kwijt is. Hij is gekruisigd en ja, hij is opgestaan, maar na de opstanding is hij toch wel anders. Hij is er soms, als je het over hem hebt, of als je bidt of als je het even niet meer weet, en dat is prachtig, zo is Jezus altijd dichtbij. Maar als haar eigen zoon is hij er eigenlijk niet meer. Een zoon die bij je op bezoek komt. Die je kunt vasthouden en omhelzen.

Blij is ze ook, denk ik, omdat ze eerst dacht dat hij dood was, gekruisigd. Omdat ze dacht dat al haar angst toch was uitgekomen en de religieuze machthebbers en de Romeinse overheersers toch hun zin hadden gekregen en hem als de eerste de beste opstandeling en revolutionair hadden gekruisigd. Het leek voorbij. Het leek of er niets was uitgekomen van de belofte van de engelen in Betlehem. Geen redder en geen Messias.

Maar niets bleek minder waar: het was nog niet over! Het ging nog maar net beginnen. Zo zag ze de wonderlijke gebeurtenissen na de dood van Jezus. Hij was niet dood. Hij was juist koning geworden en redder en messias. Redder door ons opnieuw bij God te brengen. En koning van een ander Koninkrijk.

Trots is ze ook, Maria – zo denk ik als ze dertig jaar later terugkijkt. Jezus heeft het helemaal waar gemaakt, als gezalfde zoon van David. Hij is geworden wat ze al zong voor zijn geboorte: *Aan mensen die naar hem luisteren, geeft hij zijn liefde, nu en altijd. God heeft zijn kracht laten zien: Trotse mensen jaagt hij weg, en koningen pakt hij hun macht af. Maar gewone mensen maakt hij belangrijk. Arme mensen geeft hij veel, God is zijn liefde voor Israël niet vergeten.* Maria zong het al vóór Jezus' geboorte. Hij is er voor mensen die over het hoofd worden gezien. Hij ziet ze staan. Hij spreekt ze aan. Hij geneest ze. Hij is hun koning.

Terugkijkend ontdekt Maria de betekenis van Kerst.

En wij met haar.

In Jezus is God in ons leven gekomen. Niet als een God die gediend wil worden, maar als een God die wil dienen. Zo heeft hij geloof gebracht in de wereld en hoop en liefde. Juist ook op die plekken waar het geloof en de hoop en de liefde ver te zoeken is.

En wáár je iets van God en van geloof en van Jezus kunt vinden dat ontdek je al in het kerstverhaal.

Buiten de schijnwerpers en de machtscentra.

Waar je het niet snel zou zoeken.

In de eenvoud.

In de kwetsbaarheid

In de afhankelijkheid.

In onbaatzuchtige liefde,

Daar wordt God geboren, als mensen tussen de mensen

Ik wens u, ik wens jullie mooi kerstdagen.

Amen

- Muzikaal intermezzo: Imme en Christian

ANTWOORD

- Lied: 'Vanwaar zijt Gij gekomen' (Lied 494)
- Dankgebed, voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Gaven, Tijdens de collecte zingen we:
 1. Kerk in Actie hulp kinderen en jongeren vluchtelingenkampen Griekenland
 2. Christus Triumfatorkerk
 - Tijdens de collecte zingen we:
Midden in de winternacht' (Lied 486: 1 en 4)
'Komt verwondert u hier mensen' (Lied 478: 1, 2 en 4)

GAAN

- Zegen
- Slotlied 'Ere zij God'